

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 29

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την πΓΔΜ

Επιμέλεια: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Σύνταξη: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Μ. Χαροκόπος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

-Φεβρουάριος 2019-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Ενδεχόμενη συμμετοχή της πΓΔΜ στην κατασκευή του βουλγαρικού πυρηνικού σταθμού Μπέλενε	4
-EBRD: Δάνειο 5,9 εκατ. ευρώ για την κατασκευή ηλιακού πάρκου	4
-7,4% μέσος όρος αύξησης της λιανικής τιμής των καυσίμων	4
-Ενέργεια, Οκτώβριος 2018 - προκαταρκτικά στοιχεία (Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας και πετρελαϊκά προϊόντα)	4
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	5
-Κατασκευή αυτοκινητοδρόμου Σκοπίων – Πρίστινας (τμήμα Σκοπίων – Blace, μείωση χρόνου κατά 45')	5
-Έκδοση οικοδομικών αδειών, Οκτώβριος 2018	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	5
-Καταθέσεις και δάνεια του εταιρικού τομέα	5
-Καταθέσεις και δάνεια των νοικοκυριών	5
-Ανάλυση δανεισμού ιδιωτών, Νοέμβριος 2018	6
-Αγορά μετοχών & ακινήτων στο εξωτερικό από πολίτες και επιχειρήσεις της πΓΔΜ	6
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	6
-13,2 εκατ. ευρώ χρηματοδότηση του προγράμματος IPARD 2 για γεωργικές εταιρείες	6
-Υψηλή συμμετοχή υποβολής προσφορών ενοικίασης κρατικών αγροτεμαχίων έως 3 εκταρίων	6
-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Νοέμβριος 2018	6
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	6
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Νοέμβριος 2018	6
-Δείκτες του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία, Νοέμβριος 2018	7
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Νοέμβριος 2018	7
-Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία της πΓΔΜ, Οκτώβριος 2018	7
1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	8
-Ένταξη οχτώ νέων διεθνών προορισμών στο πτητικό πρόγραμμα της 'Wizz Air' από τα αεροδρόμια Σκοπίων και Αχρίδας - μεταξύ των οποίων και η Λάρνακα από τον Ιούλιο τ.έ.	8
-TELEKABEL: Νέα επιχείρηση κινητής τηλεφωνίας στην πΓΔΜ	8
1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	8
- Απαγόρευση της χρήσης κυανίου και θειικού οξέως στα ορυχεία μετάλλου	8
-Εξάπλωση της γρίπης Α Η1Ν1 στην πΓΔΜ	8
-Η δυσλειτουργία στον χώρο υγειονομικής ταφής «DRISLA» εμποδίζει την καταστροφή 200 τόνων ιατρικών απορριμμάτων	9
-Ο Δήμος Σκοπίων επιδοτεί την αγορά κλιματιστικών για την καταπολέμηση της ρύπανσης	9
-Δωρεάν νοσοκομειακή περίθαλψη σε χαμηλοσυνταξιούχους και δικαιούχους κοινωνικής βοήθειας	9
-Πρώτη θέση στον κόσμο τα Σκόπια στον κατάλογο των πόλεων με τον πιο μολυσμένο αέρα	9
1.8 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	10
-Ο νέος νόμος για τις δημόσιες συμβάσεις θα ισχύσει από τον Απρίλιο 2019	10
-Ηλεκτρονική υποβολή όλων των τελωνειακών διασαφήσεων εντός του 2019	10
-20% αύξηση προϋπολογισμού μισθοδοσίας του Οργανισμού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	10
-Αναβάλλεται για ένα χρόνο ο νόμος για την Πράσινη Αγορά	10
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Νοέμβριος 2018	10
-Μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός ανά εργαζόμενο, Οκτώβριος 2018	11
-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός ανά εργαζόμενο, Οκτώβριος 2018	11

-Νέες θέσεις εργασίας προκηρύσσουν διάφορα κρατικά ιδρύματα στην πΓΔΜ	11
-Δελτία τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών πΓΔΜ (15/1/2019 & 11.2.2019)	11
2. Οικονομικές ειδήσεις	11
-Αύξηση του κατώτατου μισθού για το 2019 ανακοίνωσε ο ΠΘ κ. Zaev	11
-Υπουργός Οικονομικών D.Tendovski: Επιβεβαίωσε την επιτυχία της δημοσιονομικής πολιτικής της πΓΔΜ από τον οργανισμό αξιολόγησης Fitch	12
-Tendovski: Επωφελής για την οικονομία της πΓΔΜ η προσεχής ένταξη στο NATO	12
-Κύκλος εργασιών χονδρικού και λιανικού εμπορίου ανά τύπο προϊόντος για το 2017	12
-Ποσοστό πληθωρισμού στην πΓΔΜ (Δεκ. 2018)	13
-Παγκόσμια τράπεζα: 2,9% οικονομική ανάπτυξη για την πΓΔΜ, το 2019	13
-Οι δείκτες φτώχειας του Laeken το 2017 για την πΓΔΜ - τελικά δεδομένα -	13
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	14
-Οικονομικές Σχέσεις πΓΔΜ - Βουλγαρία: Πρώτο Επιχειρηματικό forum (στα Σκόπια, 17 Ιανουαρίου τ.τ.) / Σχέδιο δημιουργίας κοινού σημείου ελέγχων σε σύνορα πΓΔΜ - Βουλγαρίας / Άνοιγμα βουλγαρικού Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στα Σκόπια / Ανακοίνωση σύγκλησης πρώτης Μεικτής Επιτροπής διμερούς συνεργασίας τον Μάρτιο τ.έ.	14
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	14
-93 ^η θέση η πΓΔΜ μεταξύ των 180 χωρών στην ετήσια έκθεση της Διεθνούς Διαφάνειας	14
-Ζημία ύψους 150 εκατ. ευρώ στην βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα θα προκαλέσει η απόφαση της ΕΕ για την επιβολή ποσοστώσεων στις εισαγωγές	14
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	15
-83,7% των πολιτών θα μετανάστευαν από την πΓΔΜ εάν τους δινόταν η ευκαιρία	15
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	15
-Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου στα Σκόπια (28 Μαρτίου – 1 Απριλίου 2019)	15
-Επιχειρηματικές Ημερίδες για την ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών στα Βαλκάνια σε Θεσσαλονίκη & Αθήνα από τον Enterprise Greece, σε συνεργασία με το ΥΠΕΞ και το ΕΒΕΘ και με τη συμμετοχή στελεχών των Γραφείων ΟΕΥ στην περιοχή των Βαλκανίων (04 & 05 Φεβρουαρίου 2019)	15

Σημειώσεις:

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείται πλέον να λαμβάνεται τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας. (ecocom-skopje@mfa.gr)

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Ενδεχόμενη συμμετοχή της πΓΔΜ στην κατασκευή του βουλγαρικού πυρηνικού σταθμού Μπέλενε

Ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. K. Angjushen αναφέρθηκε, στο πλαίσιο συνέντευξής του στο εδώ οικονομικό περιοδικό 'Faktor', στο ενδεχόμενο συμμετοχής της πΓΔΜ στο έργο κατασκευής του βουλγαρικού πυρηνικού σταθμού Μπέλενε. Όπως εξήγησε, η πΓΔΜ δεν διαθέτει δικές της πηγές φυσικού αερίου και πετρελαίου, ενώ τα αποθέματα λιγνίτη που αποτελούν τη μοναδική εγχώρια πηγή ηλεκτροπαραγωγής, σταδιακά εξαντλούνται. Η πΓΔΜ εξαρτάται από τις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας και για το λόγο αυτό η σύνδεση με γειτονικές χώρες, όπως η Βουλγαρία, είναι απαραίτητη. Υπό τη λογική αυτή, όπως επισήμανε, θα ήταν σοφή επιλογή η ενοικίαση μίας πηγής ενέργειας, όπως ο πυρηνικός σταθμός Μπέλενε ή ακόμα και η ιδιοκτησία ενός τμήματος αυτού, εφ' όσον υπάρξει η δυνατότητα. Πρόκειται για ένα μεγάλο έργο ύψους άνω των 10 δισ. ευρώ και χωρητικότητας 2.000 MW, για την κατασκευή του οποίου η Βουλγαρία αναζητά επενδυτές. Σύμφωνα με εδώ αναλυτές, η ιδέα συμμετοχής της πΓΔΜ στην κατασκευή του πυρηνικού σταθμού Μπέλενε είχε προταθεί, προ οχταετίας, από τη βουλγαρική πλευρά, χωρίς ωστόσο να δοθεί τότε συνέχεια, ίσως διότι η ενεργειακή στρατηγική της τότε Κυβέρνησης της πΓΔΜ περιελάμβανε την κατασκευή πυρηνικού σταθμού εντός της χώρας, στην περιοχή του Μαρίοβο.

-EBRD: Δάνειο 5,9 εκατ. ευρώ για την κατασκευή ηλιακού πάρκου

Συμφωνία δανείου ύψους 5,9 εκατ. ευρώ, για τη χρηματοδότηση κατασκευής νέας ηλιακής μονάδας παραγωγής ενέργειας στην πΓΔΜ, υπεγράφη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) και της 'ELEM' - της Κρατικής εταιρείας ηλεκτρισμού της πΓΔΜ. Τη σύμβαση δανείου υπέγραψαν ο Επικεφαλής των υπηρεσιών ενέργειας της EBRD κ. Harry Boyd-Carpenter και ο Διευθύνων Σύμβουλος της 'ELEM' κ. Dragan Minovski. Το συνολικό κόστος του έργου εκτιμάται σε 8,7 εκατ. ευρώ και η διαφορά θα καλυφθεί από την 'ELEM'. Πρόκειται για τον πρώτο ηλιακό σταθμό μεγάλης κλίμακας, ο οποίος θα κατασκευαστεί στην περιοχή ενός εξαντλημένου ανθρακωρυχείου. Το εν λόγω έργο στοχεύει στην αύξηση παροχής καθαρής ενέργειας στη πΓΔΜ και στη διαφοροποίηση του μείγματος παραγωγής της 'ELEM', αυξάνοντας το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ). Μόλις τεθεί σε χρήση, η νέα ηλιακή εγκατάσταση θα παράγει περίπου 15 GWh ηλεκτρικής ενέργειας ετησίως, εξοικονομώντας 12.177 τόνους εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) ετησίως, ενώ παράλληλα προβλέπεται η αποκατάσταση της περιοχής του πρώην ορυχείου άνθρακα, συνολικού μεγέθους 26 εκταρίων. Σημειώνεται ότι στόχος της πΓΔΜ, ως προς την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, είναι το 23% να παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μέχρι το 2020. Σημειώνεται επίσης ότι, σύμφωνα με στοιχεία της EBRD, μέχρι σήμερα η τράπεζα έχει επενδύσει περισσότερα από 1,8 δισ. ευρώ (2 δισ. δολάρια ΗΠΑ) σε 113 έργα στην πΓΔΜ.

-7,4% μέσος όρος αύξησης της λιανικής τιμής των καυσίμων

Οι τιμές καυσίμων έχουν αυξηθεί σημαντικά στην πΓΔΜ. Οι τιμές λιανικής αυξήθηκαν κατά μέσο όρο 7,4%. Ειδικότερα, η τιμή της βενζίνης αυξήθηκε κατά 2,5 δηνάρια, η τιμή του πετρελαίου ντίζελ κατά 3,5 δηνάρια και η τιμή του ελαφρού πετρελαίου θέρμανσης κατά 4 δηνάρια (Σημείωση: 1 ευρώ = 61,5).

-Ενέργεια, Οκτώβριος 2018 - προκαταρκτικά στοιχεία

(Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, άνθρακας και πετρελαϊκά προϊόντα)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Οκτώβριο του 2018, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών πρώτων υλών στη πΓΔΜ ήταν: 591.053 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 24.647 εκατ. m³ φυσικού αερίου, 445.569 τόνοι άνθρακα και 86.648 τόνοι προϊόντων πετρελαίου. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 78,2% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 94,3% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-Κατασκευή αυτοκινητοδρόμου Σκοπίων – Πρίστινας (τμήμα Σκοπίων – Blace, μείωση χρόνου κατά 45')

Ο αρμόδιος για τις ευρωπαϊκές υποθέσεις Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. B. Osmani ανακοίνωσε, σε συνέντευξη τύπου, ότι εντός του Φεβρουαρίου τ.έ. πρόκειται να προκηρυχθεί ο διαγωνισμός επιλογής αναδόχου εταιρείας για την κατασκευή του πρώτου τμήματος του αυτοκινητοδρόμου Σκοπίων - Blace (σύνορα πΓΔΜ με Κόσοβο) και ότι, εντός του δεύτερου τριμήνου του 2019, θα ξεκινήσουν οι κατασκευαστικές εργασίες. Το έργο κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου Σκοπίων – Blace, συνολικού μήκους 12,5 χλμ., έχει χωριστεί σε δύο τμήματα. Το πρώτο τμήμα, μήκους 1,9 χλμ. (από τα Σκόπια έως το Stenkonec), έχει προϋπολογισμό 10 εκατ. ευρώ και αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2020. Τη χρηματοδότηση του έργου έχει αναλάβει η κρατική εταιρεία αυτοκινητοδρόμων της πΓΔΜ. Το δεύτερο και μεγαλύτερο τμήμα, μήκους 10,6 χλμ. (από το Stenkonec έως το Blace), έχει προϋπολογισμό 100 εκατ. ευρώ και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τα μέσα του 2023. Η Κυβέρνηση της πΓΔΜ έχει υποβάλει αίτημα χρηματοδότησης ύψους 26,7 εκατ. ευρώ από το Επενδυτικό Πλαίσιο Δυτικών Βαλκανίων (WBIF) και σχεδιάζεται επίσης να λάβει δάνειο ύψους 73 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD). Το δεύτερο σκέλος του έργου έχει συναντήσει ορισμένες τεχνικές δυσκολίες συνδεδεμένες με τον αρχικό σχεδιασμό, όπως εξήγησε στο πλαίσιο της συνέντευξης τύπου ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών της πΓΔΜ, κ. G. Sugareski. Για το λόγο αυτό, αποφασίστηκε ο συνολικός εκ νέου σχεδιασμός του. Παρά ταύτα, όπως διευκρινίσθηκε, αναμένεται ότι οι υφιστάμενες τεχνικές προκλήσεις θα ξεπεραστούν και ότι εντός του πρώτου τριμήνου του 2020 θα προκηρυχθεί ο διαγωνισμός κατασκευής του. Ο Αντιπρόεδρος κ. Osmani επανέλαβε ότι ο αυτοκινητόδρομος Σκοπίων - Πρίστινας είναι στρατηγικής σημασίας για την πΓΔΜ και το Κόσοβο. Προσέθεσε, δε, ότι με την ολοκλήρωση της κατασκευής του ο χρόνος μετάβασης από τα Σκόπια στην Πρίστινα θα μειωθεί σε 45 λεπτά.

-Έκδοση οικοδομικών αδειών, Οκτώβριος 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Οκτώβριο του 2018 εκδόθηκαν συνολικά 276 άδειες οικοδομής, ποσοστό 31,0% λιγότερο από τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών έφτασε τα 5.815.745 χιλιάδες δηνάρια, ήτοι 45,7% περισσότερο από τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, 158 (57,2%) είναι για κτίρια, 48 (17,4%) για έργα πολιτικού μηχανικού και 70 (25,4%) προορίζονται για ανακατασκευές. Από το σύνολο των 276 δομών, για τις 157 (56,9%) οι επενδυτές είναι ιδιώτες ενώ για τις 119 (43,1%) δομές οι επενδυτές είναι επιχειρηματικές οντότητες. Κατά την περίοδο αναφοράς, σχεδιάζονται 1.591 κατοικίες για κατασκευή, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 116.486 τ.μ.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά

-Καταθέσεις και δάνεια του εταιρικού τομέα

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας (NBRM), το Νοέμβριο 2018 οι συνολικές καταθέσεις εταιρειών αυξήθηκαν κατά 1,1% σε μηνιαία βάση, κυρίως ως αποτέλεσμα των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων σε ξένο νόμισμα, εν μέσω μείωσης των καταθέσεων σε δηνάρια, κυρίως λόγω της μείωσης των καταθέσεων όψεως. Σε ετήσια βάση, οι συνολικές καταθέσεις εταιρειών αυξήθηκαν κατά 15,5%. Ενώ όλες οι κατηγορίες καταθέσεων κατέγραψαν ευνοϊκές κινήσεις, η μεγαλύτερη συμβολή, ή το 83,9% της ετήσιας αύξησης, σημειώθηκε από την αύξηση των καταθέσεων ζήτησης και των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων σε ξένο νόμισμα. -Το Νοέμβριο 2018, τα επιχειρηματικά δάνεια σημείωσαν μηνιαία αύξηση 0,6%, η οποία οφείλεται στην αύξηση του δανεισμού των επιχειρήσεων σε δηνάρια, εν μέσω μείωσης του δανεισμού σε ξένο νόμισμα. Ετησίως, τα δάνεια προς επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 5,8%, αντανakλώντας κυρίως την αύξηση του δανεισμού σε δηνάρια. (Μερίδιο 86,4%).

-Καταθέσεις και δάνεια των νοικοκυριών

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας (NBRM), το Νοέμβριο 2018, οι συνολικές καταθέσεις των νοικοκυριών σημείωσαν μηνιαία αύξηση της τάξης του 0,7%, με πιο έντονη τη συμβολή καταθέσεων σε δηνάρια. Ετησίως, η αύξηση του συνόλου των καταθέσεων των νοικοκυριών ήταν 8,3% λόγω της αύξησης των καταθέσεων σε δηνάρια και σε ξένο νόμισμα, οι οποίες συνεισέφεραν κατά 52,4% και 47,6%, αντίστοιχα, στην ανάπτυξη.

-Ανάλυση δανεισμού ιδιωτών, Νοέμβριος 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας (NBRM), αναλύοντας το σκοπό των δανείων προς ιδιώτες, το Νοέμβριο 2018, οι πιο κοινές κατηγορίες καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων σημείωσαν μηνιαία αύξηση 0,7% και 1,2% αντίστοιχα (ίδιους ρυθμούς ανάπτυξης όπως και τον προηγούμενο μήνα) και ετήσια αύξηση 11,4% και 15,1% αντίστοιχα. Τον Νοέμβριο 2018, δάνεια αυτοκινήτων και τα δάνεια με πιστωτικές κάρτες σημείωσαν μηνιαία αύξηση 2,1% και 0,2% αντίστοιχα. Σε ετήσια βάση, τα δάνεια αυτοκινήτων παρέμειναν αμετάβλητα, ενώ τα δάνεια με πιστωτικές κάρτες μειώθηκαν κατά 0,4%. Οι υπεραναλήψεις σημείωσαν μηνιαία μείωση 2,0% το Νοέμβριο 2018 και ετήσια αύξηση 3,7%. Αυτό το μήνα, τα δάνεια που χορηγήθηκαν σε άλλη βάση παρουσίασαν μηνιαία και ετήσια αύξηση 0,9% και 0,3%, αντίστοιχα.

-Αγορά μετοχών & ακινήτων στο εξωτερικό από πολίτες και επιχειρήσεις της πΓΔΜ

Οι πολίτες και οι εταιρείες από τη πΓΔΜ στο μέλλον θα είναι σε θέση να αγοράσουν μετοχές και ακίνητα στο εξωτερικό. Η Κεντρική Τράπεζα της πΓΔΜ (NBRM) δήλωσε ότι η απόφαση αυτή είναι αποτέλεσμα της δεύτερης φάσης της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Εκπρόσωποι της NBRM δήλωσαν ότι είναι πιθανό αυτή η απόφαση να προκαλέσει εκροή κεφαλαίων από τη χώρα, αλλά γενικά, αν γίνουν οι σωστές επενδύσεις, θα υπάρξει απόδοση των περιουσιακών στοιχείων στη χώρα. Ανέφεραν ότι δεν αναμένεται μεγάλη εκροή ξένου νομίσματος, αλλά οι αρμόδιοι φορείς θα πρέπει να παρακολουθήσουν την κατάσταση.

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-13,2 εκατ. ευρώ χρηματοδότηση του προγράμματος IPARD 2 για γεωργικές εταιρείες

Η προθεσμία για τις γεωργικές εταιρείες που μπορούν να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος IPARD 2 μετατέθηκε από τις 14 στις 29 Ιανουαρίου τ.ε.. 13,2 εκατ. ευρώ βρίσκονται στη διάθεση των εταιρειών. Η δεύτερη πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων αφορά μόνο στις επενδύσεις στη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, όπου καλύπτεται έως και το 50% των εγκριθέντων δαπανών.

-Υψηλή συμμετοχή υποβολής προσφορών ενοικίασης κρατικών αγροτεμαχίων έως 3 εκταρίων

Πάνω από 700 αγρότες ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση υποβολής προσφορών για την ενοικίαση κρατικών αγροτεμαχίων έως 3 εκταρίων. Η αξιολόγηση των προσφορών βρίσκεται σε εξέλιξη. Οι πρώτες συμβάσεις αναμένεται να υπογραφούν μέχρι τα τέλη του Φεβρουαρίου 2019.

-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Νοέμβριος 2018

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών στη γεωργία τον Νοέμβριο του 2018 αυξήθηκε κατά 5,5% στην ομάδα εισροών, ενώ στην ομάδα παραγωγής αυξήθηκε κατά 5,1% σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του προηγούμενου έτους. Το Νοέμβριο 2018, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2017, ο δείκτης τιμών για την Εισροή 1 (ήτοι τα αγαθά που καταναλώνονται σήμερα στη γεωργία) ήταν 105,8 και ο δείκτης τιμών για την Εισροή 2 (ήτοι επένδυση στη γεωργία) ήταν 101,4. Στην ομάδα Παραγωγής Νοεμβρίου 2018, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2017, ο δείκτης τιμών της καλλιέργειας ήταν 105,5 και ο δείκτης τιμών της ζωικής παραγωγής ήταν 103,7.

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Νοέμβριος 2018

Σύμφωνα με στοιχεία του Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Νοέμβριο 2018, οι τιμές Βιομηχανικής παραγωγής στην εγχώρια αγορά μειώθηκαν κατά 0,1% σε μηνιαίο επίπεδο και 1,0% σε ετήσια βάση. Το Νοέμβριο 2018, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2018, οι τιμές των Βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά μειώθηκαν στις ομάδες "Ενέργεια" κατά 0,3% και "Σταθερά καταναλωτικά αγαθά" κατά 0,2%. Το Νοέμβριο 2018, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2017, οι τιμές των Βιομηχανικών Παραγωγών στην εγχώρια αγορά μειώθηκαν κατά 0,3% στις ομάδες "Ενέργεια" κατά 5,6%, "Κεφαλαιουχικών Αγαθών" κατά 0,9% και "Μη Διαρκών Καταναλωτικών Αγαθών".

-Δείκτες του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία, Νοέμβριος 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία τον Νοέμβριο 2018, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2017, ήταν 103,5. Ο αριθμός των απασχολούμενων στη βιομηχανία στον τομέα των “Ορυχείων και Λατομείων” το Νοέμβριο 2018, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2017, αυξήθηκε κατά 1,9%, και στον τομέα της “Μεταποίησης” αυξήθηκε κατά 3,9%, ενώ στην κατηγορία “Παραγωγή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού” μειώθηκε κατά 0,6%. Ο αριθμός των απασχολούμενων στις κύριες βιομηχανικές ομάδες κατά το Νοέμβριου 2018, ήταν υψηλότερος σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2017, στα “ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια” κατά 4,3%, τα “κεφαλαιουχικά αγαθά” κατά 21,4%, αλλά χαμηλότερος στην “ενέργεια” κατά 0,9%, στα “διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 4,2% και τα “μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 1,1%. Ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Νοέμβριο του 2017, ήταν 106,3.

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Νοέμβριος 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Νοέμβριο 2018, σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2017, ήταν 104,9. Η βιομηχανική παραγωγή στο τομέα “Ορυχεία και εξόρυξη” το Νοέμβριο 2018, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2017, αυξήθηκε κατά 6,4%, στον τομέα “Μεταποίηση” αυξήθηκε κατά 4,8%, ενώ στον τομέα “Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού” αυξήθηκε κατά 4,2%. Η αύξηση του τομέα της “Μεταποίησης” οφείλεται κυρίως στην αύξηση της παραγωγής στις υποκατηγορίες “Παραγωγή τροφίμων”, “Παραγωγή ποτών”, “Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων”, «Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών παρασκευασμάτων», “Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων”, “Παραγωγή βασικών μετάλλων”, “Κατασκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού μη ταξινομημένου αλλού”. Η βιομηχανική παραγωγή των Κύριων Βιομηχανικών Ομάδων το Νοέμβριο 2018, σε σύγκριση με το Νοέμβριο 2017, ήταν υψηλότερη στην “Ενέργεια” κατά 4,7%, στα “Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός της ενέργειας” κατά 6,5%, στα “Κεφαλαιακά αγαθά” κατά 7,8%, στα “Διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 2,4% και στα “καταναλωτικά αγαθά” κατά 3,7%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Νοέμβριο του 2017, ήταν 105,2.

-Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία της πΓΔΜ, Οκτώβριος 2018

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Οκτώβριο 2018, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2017, ήταν 116,2. Ο συνολικός κύκλος εργασιών των κύριων βιομηχανικών ομάδων τον Οκτώβριο του 2018, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2017, ήταν υψηλότερος στα «Ενδιάμεσα προϊόντα εκτός από την ενέργεια» κατά 13,9%, τα «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 24,7%, τα «Ανθεκτικά καταναλωτικά αγαθά» κατά 11,8% και τα «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 8,0%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Οκτώβριο του 2018, σε σύγκριση με το Σεπτέμβριο του 2018, ήταν 100,6, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Οκτώβριο του 2017, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία ήταν 112,8.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, τον Οκτώβριο του 2018, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2017, ήταν 107,0. Ο κύκλος εργασιών της βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά κατά κύριους βιομηχανικούς ομίλους τον Οκτώβριο του 2018 σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2017 ήταν υψηλότερος στα «ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια» κατά 7,0%, τα «ανθεκτικά καταναλωτικά αγαθά» κατά 33,9% και τα «μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 5,3% αλλά χαμηλότερα στα «κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 4,6%.

Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, τον Οκτώβριο του 2018, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2018, ήταν 102,5, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Οκτώβριο του 2017, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά ήταν 101,9.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώρια αγορά, τον Οκτώβριο του 2018, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2017, ήταν 119,0. Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώρια αγορά κατά κύριους βιομηχανικούς ομίλους τον Οκτώβριο του 2018 σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2017 ήταν υψηλότερος στα «ενδιάμεσα προϊόντα εκτός από την ενέργεια» κατά 16,4%, τα «κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 25,7% και τα «μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 9,1% , αλλά χαμηλότερα στα «Ανθεκτικά καταναλωτικά αγαθά» κατά 12,7%.

Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώρια αγορά, τον Οκτώβριο του 2018, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2018, ήταν 100,3, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2018, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Οκτώβριο του 2017, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώρια αγορά ήταν 115,8.

1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Ένταξη οχτώ νέων διεθνών προορισμών στο πτητικό πρόγραμμα της 'Wizz Air' από τα αεροδρόμια Σκοπίων και Αχρίδας - μεταξύ των οποίων και η Λάρνακα από τον Ιούλιο τ.έ.

Υπεγράφη στις 14 Ιανουαρίου τ.ε., στα Σκόπια, η σύμβαση επιδότησης της αεροπορικής εταιρείας 'Wizz Air' από την Κυβέρνηση της πΓΔΜ για την επόμενη τριετία. Υπενθυμίζεται ότι η 'Wizz Air' ήταν η μοναδική αεροπορική εταιρεία που είχε εκδηλώσει ενδιαφέρον συμμετοχής στο σχετικό κυβερνητικό πρόγραμμα επιδότησης και επελέγη μετά από δύο ακυρώσεις του διαγωνισμού. Στο νέο πρόγραμμα πτήσεων της 'Wizz Air' περιλαμβάνεται η σύνδεση των αεροδρομίων Σκοπίων και Λάρνακας, η οποία σχεδιάζεται να ξεκινήσει τον Ιούλιο τ.έ.. Επιπλέον, προγραμματίζονται δύο νέες αεροπορικές συνδέσεις του αεροδρομίου των Σκοπίων με τη Γερμανία (Βρέμη και Baden-Baden) και μία με τη Φινλανδία (Turku). Από το αεροδρόμιο «Απόστολος Παύλος» της Αχρίδας η 'Wizz Air' ανακοίνωσε την έναρξη δύο νέων πτήσεων προς Γερμανία (Memmingen και Dortmund), μίας προς Σουηδία (Malmö) και μίας προς Ιταλία (Μιλάνο). Το συνολικό ύψος της επιδότησης που θα λάβει η 'Wizz Air' έως το 2022 ανέρχεται σε περίπου 5 εκατ. ευρώ. Πρόκειται για την τρίτη συνεχόμενη υπογραφή συμφωνίας τριετούς επιδότησης της Κυβέρνησης της πΓΔΜ με τη 'Wizz Air'.

-TELEKABEL: Νέα επιχείρηση κινητής τηλεφωνίας στην πΓΔΜ

Η "Telekabel" είναι ο νέος φορέας κινητής τηλεφωνίας που ξεκίνησε επίσημα να λειτουργεί στην πΓΔΜ, στις 21/1/2019, με το πρόθεμα 074 για τους συνδρομητές της. Η είσοδος ενός νέου φορέα εκμετάλλευσης κινητής τηλεφωνίας αναμένεται να εντείνει τον ανταγωνισμό και να συμβάλει στην πτώση των τιμών των υπηρεσιών που καταβάλλουν οι πολίτες στην κινητή τηλεφωνία, σύμφωνα με την κα. Ana Dancheva, εκπρόσωπο της Telekabel. Η εγχώρια εταιρεία "Telekabel" δραστηριοποιείται τα τελευταία 22 χρόνια στην αγορά της συνδρομητικής τηλεόρασης και παροχής internet στην πΓΔΜ και επιδιώκει πλέον να διεκδικήσει μερίδιο από την τοπική αγορά κινητής τηλεφωνίας, η οποία εκτιμάται ότι ξεπερνά τους 1,9 εκατ. συνδρομητές.

1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

- Απαγόρευση της χρήσης κυανίου και θειικού οξέως στα ορυχεία μετάλλου

Η Βουλή της πΓΔΜ ψήφισε στις 10 Ιανουαρίου τ.ε. τροποποιήσεις του νόμου για τις ορυκτές πρώτες ύλες με βάση τις οποίες θα απαγορεύονται σε όλα τα μελλοντικά ορυχεία μεταλλικών πρώτων υλών η χρήση κυανίου και θειικού οξέος, ως μέρος των τεχνολογικών διαδικασιών επίπλευσης ή άλλης επεξεργασίας του μεταλλεύματος. Αυτή η αλλαγή, η οποία δεν ισχύει για τα σημερινά ορυχεία, προτάθηκε από 11 βουλευτές διαφορετικού πολιτικού προσανατολισμού (κ.κ. Liljana Popovska του DOM και Maja Morachanin, Meri Lazarova του SDSM, Keti Smilevska, Dime Velkovski, Sasho Atanasov, Goran Milevski του LDP, Ivana Tufegdžikj, Irena Stefoska, Pavle Bogoevski και Ferid Muhikj). Την τροποποίηση του εν λόγω νόμου φαίνεται να υποστήριζαν περισσότερες από 40 περιβαλλοντικές ΜΚΟ, ωστόσο οι περιβαλλοντικές οργανώσεις ανεπίσημα, εκφράζουν την ανησυχία τους ότι οι αλλαγές δεν θα αφορούν το μελλοντικό ορυχείο χαλκού και χρυσού Ilonica.

-Εξάπλωση της γρίπης Α Η1Ν1 στην πΓΔΜ

Σύμφωνα με το εδώ Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας, περισσότεροι από 1.700 άνθρωποι έχουν μολυνθεί από γρίπη σε διάστημα μιας εβδομάδας, οι περισσότεροι από τους οποίους πάσχουν από γρίπη Α Η1Ν1, την λεγόμενη και «γρίπη των χοίρων». Τα τοπικά μέσα ενημέρωσης κατέγραψαν δύο θανατηφόρα κρούσματα από γρίπη Α Η1Ν1 στα Σκόπια, ωστόσο και στις δυο περιπτώσεις οι ασθενείς έπασχαν και από άλλες ασθένειες, εκτός της γρίπης. Ο ιατρός κ. Zarko Karadzovski από το Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας ανέφερε ότι μέχρι στιγμής 4.500 άνθρωποι έχουν μολυνθεί από τη γρίπη και εκτίμησε ότι ο αριθμός των περιπτώσεων θα συνεχίσει να αυξάνεται, ειδικά μεταξύ των μαθητών, όπου εμφανίζεται ταχύτερη εξάπλωση των ιών. Σύμφωνα με τον κ. Karadzovski, οι περισσότερες περιπτώσεις καταγράφονται στο Gostivar, στο Tetovo και στα Σκόπια.

Πρόσθεσε ότι υπάρχουν αρκετοί πόροι σε Tamiflu, που χρησιμοποιείται ως θεραπεία για όσους έχουν προσβληθεί.

-Η δυσλειτουργία στον χώρο υγειονομικής ταφής «DRISLA» εμποδίζει την καταστροφή 200 τόνων ιατρικών απορριμμάτων

Η καταστροφή περισσότερων από 200 τόνων ιατρικών αποβλήτων στο χώρο υγειονομικής ταφής "Drisla" στα Σκόπια παρεμποδίζεται, καθώς το φίλτρο των ιατρικών αποβλήτων εξακολουθεί να παρουσιάζει δυσλειτουργίες. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα εδώ μέσα ενημέρωσης, ο κλίβανος σταμάτησε να λειτουργεί στις 19 Ιανουαρίου τ.ε., με αποτέλεσμα κάθε μέρα να συσσωρεύονται περίπου 10 τόνοι αποβλήτων, οι οποίοι θα έπρεπε να καίγονται στον χώρο υγειονομικής ταφής "Drisla" και μέχρι στιγμής, εξ αιτίας του προβλήματος, έχουν συγκεντρωθεί συνολικά 200 τόνοι ιατρικών αποβλήτων, που αποθηκεύονται σε τάφο. Το φίλτρο της καμίνου για τα απόβλητα τοποθετήθηκε τον περασμένο Απρίλιο, μετά από πρόστιμο ύψους 8,500 ευρώ, που επέβαλε το Υπουργείο Περιβάλλοντος στον χώρο υγειονομικής ταφής "Drisla", στην αρχή του έτους, επειδή δεν συμμορφώθηκε με τα πρωτόκολλα για την καύση ιατρικών αποβλήτων. Η ιταλική κοινοπραξία "FCL Ambiente", η οποία κέρδισε την παραχώρηση της "Drisla" πριν από επτά χρόνια, έπρεπε να επενδύσει σε νέο κλίβανο στη Drisla, που δεν πραγματοποιήσε, σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες (Makfax).

-Ο Δήμος Σκοπίων επιδοτεί την αγορά κλιματιστικών για την καταπολέμηση της ρύπανσης

Ο Δήμος των Σκοπίων θα επιχορηγήσει την αγορά κλιματιστικών "inverter", ως μέτρο κατά της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και προκειμένου να αντικατασταθεί η καύση μαζούτ, η οποία απαγορεύθηκε. Στις 10.2.2019, ο Δήμος των Σκοπίων ανακοίνωσε δημόσια πρόσκληση για επιδότηση των νοικοκυριών για την αγορά των κλιματιστικών "inverter", που θα χρησιμοποιηθούν για θέρμανση. Σύμφωνα με τον Δήμαρχο κ. Petre Shilegov, για κάθε κλιματιστικό "inverter", ο κάθε πολίτης που πληροί τις προϋποθέσεις για επιχορηγήσεις θα έχει την ευκαιρία να λάβει το ήμισυ της συνολικής αξίας της συσκευής, αλλά όχι περισσότερο από 15.000 δηνάρια (περίπου €245). Για το σκοπό αυτό έχουν διατεθεί στον προϋπολογισμό 20 εκατ. δηνάρια (περίπου 325 χιλ. ευρώ). Περισσότερα από 1.300 νοικοκυριά θα είναι σε θέση να αξιοποιήσουν το μέτρο σύμφωνα με εκτίμηση του κ. Shilegov.

-Δωρεάν νοσοκομειακή περίθαλψη σε χαμηλοσυνταξιούχους και δικαιούχους κοινωνικής βοήθειας

Χορήγηση κονδυλίων για δωρεάν νοσοκομειακή περίθαλψη σε συνταξιούχους με χαμηλές συντάξεις, καθώς και δωρεάν υπηρεσίες ειδικών και νοσοκομειακών υπηρεσιών για τους δικαιούχους κοινωνικής βοήθειας, προβλέπονται στο προϋπολογισμό του 2019. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, τα μέτρα εφαρμόζουν τις δεσμεύσεις του κυβερνώντος κόμματος SDSM για μείωση του κόστους ζωής και διευκόλυνση της ζωή των πολιτών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την υπεύθυνη διαχείριση των οικονομικών και τη μείωση του μη παραγωγικού κόστους στον προϋπολογισμό. Το SDSM ενημέρωσε ότι αυτές οι παροχές χορηγούνται σε συνταξιούχους που έχουν σύνταξη μικρότερη από 14.000 δηνάρια (€ 228) και ισχυρίστηκε ότι ο τελικός στόχος είναι η εισαγωγή δωρεάν νοσοκομειακής περίθαλψης για όλους τους πολίτες.

-Πρώτη θέση στον κόσμο τα Σκόπια στον κατάλογο των πόλεων με τον πιο μολυσμένο αέρα

Σύμφωνα με την εξειδικευμένη ιστοσελίδα για την παρακολούθηση της ποιότητας του αέρα "Air Visual", η πόλη των Σκοπίων, το Σάββατο 19/1/2019, κατέλαβε την πρώτη θέση στον κόσμο σύμφωνα με το επίπεδο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Ο δείκτης ρύπανσης στα Σκόπια έφτασε στο 430 ξεπερνώντας ακόμη και πόλεις από την Ινδία, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές και το Κοσσυφοπέδιο. Ειδικότερα, την προηγούμενη μέρα παρατηρήθηκε ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση στην πόλη Prilep της πΓΔΜ ήταν 20 φορές υψηλότερη από το επιτρεπόμενο επίπεδο, ήτοι το επίπεδο των σωματιδίων PM10 ήταν 1012 mg / m³. Υψηλό επίπεδο ατμοσφαιρικής ρύπανσης σημειώθηκε επίσης και σε άλλες πόλεις της πΓΔΜ όπως Μοναστήρι (Bitola), Tetono, Gostivar και Kavadarci. Για την αντιμετώπιση της κατάστασης ο Δήμος Σκοπίων έλαβε έκτακτα μέτρα όπως δωρεάν χρήση των δημόσιων συγκοινωνιών και διπλασιασμός του κόστους στάθμευσης αυτοκινήτων. Ταυτόχρονα, η Κυβέρνηση συνέστησε στις έγκυες γυναίκες, τα άτομα άνω των 60 ετών και τα άτομα με χρόνια νοσήματα να απαλλαγούν από τα καθήκοντά τους και περιορίσουν την κίνηση τους σε εξωτερικούς χώρους. Επίσης, επέκτεινε κατά τρεις ημέρες τις χειμερινές διακοπές στα σχολεία και επεβλήθη αναστολή των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων στα Σκόπια ως προσωρινό μέτρο κατά της υπερβολικής ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Τα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης έχουν αυξηθεί 10 φορές υψηλότερα από τα επιτρεπόμενα

όρια που προβλέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα τοξικά σωματίδια στον αέρα PM10 και PM2,5 προκαλούν θολό αέρα και συμβάλλουν στις αναπνευστικές νόσους, τις καρδιακές παθήσεις, το εγκεφαλικό επεισόδιο και τον καρκίνο. Η ετήσια χειμερινή μάζιγα προκαλείται εξ' αιτίας του μείγματος των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από παλιά αυτοκίνητα, των παλαιών βιομηχανικών μονάδων καύσης άνθρακα, καθώς και της κακής χωροταξία και της θέρμανσης με στερεά καύσιμα. Η Παγκόσμια Τράπεζα εκτιμά ότι στη πΓΔΜ υπάρχουν 1.350 θάνατοι που σχετίζονται με την ατμοσφαιρική ρύπανση ετησίως, γεγονός που κόστισε στη χώρα ισοδύναμο 3,2% της εθνικής παραγωγής ή περισσότερα από 360 εκατ. δολάρια ετησίως.

1.8 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Ο νέος νόμος για τις δημόσιες συμβάσεις θα ισχύσει από τον Απρίλιο 2019

Στα τέλη του Ιανουαρίου 2019, με 57 ψήφους υπέρ, χωρίς ψήφο κατά και καμία αποχή, η Βουλή της πΓΔΜ ενέκρινε το νέο νόμο περί δημοσίων συμβάσεων, ο οποίος θα τεθεί σε ισχύ τον Απρίλιο τ.ε.. Μία προσφορά που είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής πλευράς, εισάγεται ως το μοναδικό κριτήριο για την ανάθεση συμβάσεων. Με αφορμή τον εν λόγω νόμο και στο πλαίσιο της έκθεσης ολοκλήρωσης των τακτικών ετήσιων διαβουλεύσεων με την πΓΔΜ, το ΔΝΤ δήλωσε ότι η οικονομική δραστηριότητα ανακάμπτει και η εμπιστοσύνη αποκαταστάθηκε ως αποτέλεσμα της επιτάχυνσης των μεταρρυθμίσεων και της επανέναρξης της πολιτικής σταθερότητας.

-Ηλεκτρονική υποβολή όλων των τελωνειακών διασαφήσεων εντός του 2019

Το 2019, όλες οι τελωνειακές διασαφήσεις και τα έγγραφα ειδικών φόρων κατανάλωσης θα υποβάλλονται σε επεξεργασία ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών κ. Dragan Tendonki. Το Σύστημα Διαχείρισης Τελωνειακών Διασαφήσεων στις αρχές Φεβρουαρίου τ.ε. θα τεθεί σε λειτουργία, πιλοτικά, σε 11 τελωνεία, πριν εγκαινιασθεί επίσημα σε όλα τα τελωνεία της χώρας. Όπως ανέφερε ο Υπουργός με την ηλεκτρονική υποβολή όλων των εντύπων, θα αυτοματοποιηθούν οι διαδικασίες και αυτό θα συμβάλει στη μείωση του κόστους και του χρόνου ενώ θα βοηθήσει στην βελτιστοποίηση της παροχής των υπηρεσιών, τόσο προς τους πολίτες, όσο και προς τις επιχειρήσεις. Επιπλέον, οι τελωνειακές δηλώσεις και το σύστημα επεξεργασίας εγγράφων ειδικών φόρων κατανάλωσης θα επιτρέψουν την ανταλλαγή δεδομένων με άλλα θεσμικά όργανα, όπως το Δημόσιο Φορολογικό Ταμείο, την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία και την Κεντρική Τράπεζα της πΓΔΜ. Ο κ. Gjoko Tanaskoski, Διευθυντής της τελωνειακής διοίκησης, δήλωσε ότι πρόκειται να ανοίξει νέος τερματικός σταθμός στη συνοριακό δίοδο Kjafasan (σύνορα με Αλβανία), εντός του α' εξαμήνου του τρέχοντος έτους. Σύμφωνα με τον ίδιο, η επέκταση του τελωνείου στο Kjafasan περιλαμβάνει νέο τελωνειακό σταθμό εισαγωγής-εξαγωγής 9,5 χιλ. τ.μ., πρόσβαση, χώρους εκτελωνισμού, καθώς και ανακατασκευή υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Πέρυσι, τέθηκε σε λειτουργία ένας νέος τελωνειακός τερματικός σταθμός στη διέλευση των συνόρων Tabanovce (σύνορα με Σερβία), ο οποίος βοήθησε στην διευκόλυνση του διασυνοριακού εμπορίου κατά μήκος του Διαδρόμου X και στην εφαρμογή πιο σύγχρονων μεθόδων στις τελωνειακές διαδικασίες.

-20% αύξηση προϋπολογισμού μισθοδοσίας του Οργανισμού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Ο Οργανισμός Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών αποφάσισε να αυξήσει τον προϋπολογισμό του για μισθούς, κατά 20%. Δεν διευκρινίστηκε ωστόσο εάν πρόκειται να αυξηθούν οι μισθοί του σημερινού εργατικού δυναμικού ή να προσληφθούν νέοι εργαζόμενοι. Σημειώνεται ότι, ο μέσος μισθός στον Οργανισμό είναι 58.000 δηνάρια, ήτοι περίπου €944.

-Αναβάλλεται για ένα χρόνο ο νόμος για την Πράσινη Αγορά

Η Βουλή της πΓΔΜ αποφάσισε να αναβάλει για ένα χρόνο το νόμο για την Πράσινη Αγορά. Ανακοινώθηκε ότι θα εκπονηθεί ένας νέος νόμος, ο οποίος θα δοθεί σε διαβούλευση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αναγνωρίστηκε ότι έγινε λάθος με τον παρόντα νόμο και ότι η λήψη αδειών δεν είναι απαραίτητη.

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα του εμπορίου, Νοέμβριος 2018

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Νοέμβριο 2018, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε στις ακόλουθες κατηγορίες: Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού (κατά 13,6% σε ονομαστικές τιμές και 10,7% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο εκτός των ειδών διατροφής (εκτός καυσίμων) (κατά 8,2% σε ονομαστικούς όρους και 5,5% σε πραγματικούς όρους),

Λιανικό εμπόριο εκτός καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 10,6% σε ονομαστικούς όρους και 8,5% σε πραγματικούς όρους) και Λιανικό εμπόριο καυσίμων κίνησης (κατά 13,5% σε ονομαστικούς όρους και 0,6% σε πραγματικούς όρους).

-Μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός ανά εργαζόμενο, Οκτώβριος 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Οκτώβριο 2018, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2017, ήταν 106,5. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Μεταλλεία και λατομεία (20,8%), Πληροφορική και επικοινωνία (18,7%) και Βιομηχανία (11,4%). Αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού ανά εργαζόμενο σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα καταγράφηκε στους τομείς: Ορυχεία και λατομεία (5,3%), Δραστηριότητες διοικητικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών (3,9%) και Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (3,3%).

Ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Οκτώβριο του 2018 ήταν **36.488 δηνάρια (περίπου €590)**.

-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός ανά εργαζόμενο, Οκτώβριος 2018

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Οκτώβριο του 2018, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2017, ήταν 106,3. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Μεταλλεία και λατομεία (22,2%), Πληροφορική και επικοινωνία (18,7%) και Βιομηχανία (11,0%). Αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα καταγράφηκε στους τομείς: Ορυχεία και λατομεία (5,1%), Δραστηριότητες διοίκησης και υποστήριξης (3,9%) Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών (3,8%).

Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Οκτώβριο του 2018 ήταν **24.817 δηνάρια (περίπου €400)**.

-Νέες θέσεις εργασίας προκηρύσσουν διάφορα κρατικά ιδρύματα στην πΓΔΜ

Ξεκινώντας από τις πρώτες μέρες του νέου έτους, οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι οργανισμοί και τα άλλα κρατικά ιδρύματα δημοσίευσαν νέες θέσεις εργασίας για περισσότερα από 120 άτομα. Ενδεικτικά αναφέρονται η δημόσια επιχείρηση για τους κρατικούς δρόμους η οποία δημοσίευσε θέσεις εργασίας για 84 υπαλλήλους στα διόδια, με μισθό ύψους 19.760 δηνάρια (€318). Σε άλλη δημοσίευση για 16 άτομα, η δημόσια επιχείρηση αναζητά υποψηφίους ως συμβούλους. Η Υδρομετεωρολογική Υπηρεσία αναζητά για μερική απασχόληση 11 άτομα ως υποψηφίους αξιωματικούς, κατώτερους αξιωματικούς, κατώτερους συνεργάτες και άλλα προφίλ εργαζομένων σε διάφορες περιοχές της χώρας. Επιπλέον, το Γραφείο Οικονομικής Βοήθειας της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης επιδιώκει να προσλάβει συμβούλους και συνεργάτες. Ο Οργανισμός φαρμάκων και ιατρικού εξοπλισμού θέλει να απασχολήσει 3 άτομα ως επιθεωρητές και συνεργάτες. Επίσης, ο διοικητικός οργανισμός θέλει να απασχολήσει 8 άτομα στο σωφρονιστήριο του Ιδρίζονο, όπου αναζητούν συνεργάτες, ανώτερους συνεργάτες και αξιωματικούς. Οι μισθοί εξαρτώνται από τη θέση εργασίας και κυμαίνονται από 15.689 σε 23.257 δηνάρια (ήτοι €253 - €375).

-Δελτία τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών πΓΔΜ (15/1/2019 & 11.2.2019)

Το Γραφείο ΟΕΥ – Σκοπίων κυκλοφόρησε δυο νέα δελτία τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών πΓΔΜ, στις 15^{ης} Ιανουαρίου τ.ε. και στις 11 Φεβρουαρίου τ.ε. τα οποία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του στη διαδικτυακή πύλη AGORA, στους ακόλουθους συνδέσμους :

http://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS_Jan%202019%20mk.pdf &
http://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS%20February_2019%20mk.pdf

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Αύξηση του κατώτατου μισθού για το 2019 ανακοίνωσε ο ΠΘ κ. Zaev

Ο Πρωθυπουργός κ. Zoran Zaev ανακοίνωσε την αύξηση του κατώτατου μισθού για το 2019, χωρίς να δώσει περισσότερες λεπτομέρειες. Ανεπίσημα αναφέρθηκε, κατόπιν πρότασης του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου, ότι ο κατώτατος μισθός πρέπει να προσαρμοστεί σύμφωνα με την αύξηση του ΑΕΠ, την αύξηση του μέσου μισθού και την αύξηση του καλαθιού του καταναλωτή, αυτό σημαίνει ότι θα πραγματοποιηθούν

κλιμακούμενες μισθολογικές προσαρμογές. Ειδικότερα, στο τέλος της προηγούμενης χρονιάς, ο μέσος μισθός υπερέβαινε τα 24.000 χιλιάδες δηνάρια ή τα 400 ευρώ και αυτό σύμφωνα με τον ΠΘ κ. Zean υποδηλώνει ότι είναι εφικτή η αύξηση του κατώτατου μισθού. Τον Δεκέμβριο του περασμένου έτους, οργανώθηκε από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) τριμερής συνάντηση στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της ΔΟΕ, της Ομοσπονδίας Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής όπου συζητήθηκε το θέμα του κατώτατου μισθού. Λέγεται ότι με κατώτατο μισθό στα 12.165,00 δηνάρια (€196) τον Νοέμβριο του 2018, καλύπτεται μόνο το 37,38% του κόστους που υπολογίζεται στο ελάχιστο καλάθι καταναλωτή, το οποίο για το μήνα Νοέμβριο του 2018 ήταν 32.545,00 δηνάρια (€525). Το 74,96% των πλέον βασικών αναγκών μιας τετραμελούς οικογένειας υπολογίζεται σε 32.492,69 δηνάρια (περίπου €524). Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνολική αξία των προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του καλάθιού, υπολείπεται ένα ποσοστό περίπου 33,41% του μέσου μισθού - δηλ. ονομαστικό ποσό περίπου 8.377 δηνάρια. Τα στοιχεία δείχνουν ότι υπάρχει δικαιολογημένη ανάγκη αύξησης του κατώτατου μισθού και η Ομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων της πΓΔΜ την επόμενη περίοδο θα παρουσιάσει ένα μοντέλο το οποίο θα διασφαλίζει τα συμφέροντα των εργαζομένων και δεν θα προκαλέσει σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις για τους εργοδότες.

-Υπουργός Οικονομικών D.Tevdovski: Επιβεβαίωσε την επιτυχία της δημοσιονομικής πολιτικής της πΓΔΜ από τον οργανισμό αξιολόγησης Fitch

Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Tevdovski δήλωσε ότι ο οργανισμός αξιολόγησης της Fitch επιβεβαίωσε την επιτυχία της δημοσιονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης της πΓΔΜ. Τονίζει ιδιαίτερα τη μεταρρύθμιση του συστήματος δημόσιων οικονομικών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων, των μεταρρυθμίσεων των συνταξιοδοτικών συστημάτων και του φορολογικού νόμου για τους Δήμους. Η έκθεση, όπως ανέφερε ο κ. Tevdovski, τονίζει σαφώς τη θετική συμβολή της δημοσιονομικής πολιτικής που αναμένεται να οδηγήσει στην προσχώρηση της πΓΔΜ στο NATO.

-Tevdovski: Επωφελής για την οικονομία της πΓΔΜ η προσεχής ένταξη στο NATO

Σύμφωνα με εκτίμηση του Υπουργού Οικονομικών κ. Dragan Tevdovski, η ένταξη στο NATO θα αποτελέσει καταλύτη για την οικονομική ανάπτυξη της πΓΔΜ. Ανέφερε ότι όπως έχει αποδειχθεί η σταθερότητα και η διεθνής θέση κάθε χώρα που εντάχθηκε στο NATO, είχε ως αποτέλεσμα περισσότερες επενδύσεις, πιο έντονη οικονομική δραστηριότητα, μειωμένη ανεργία και υψηλότερο βιοτικό επίπεδο.

-Κύκλος εργασιών χονδρικού και λιανικού εμπορίου ανά τύπο προϊόντος για το 2017

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της πΓΔΜ, ο κύκλος εργασιών χονδρικού εμπορίου ανά ομάδα προϊόντων το έτος 2017 ήταν 408.433.755 χιλιάδες δηνάρια (ήτοι περίπου € 6.639.435).

Στα πλαίσια του κλάδου χονδρικού εμπορίου, με εξαίρεση τα αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες, όπου πραγματοποιήθηκε το 95,5% του κύκλου εργασιών στο σύνολο του χονδρικού εμπορίου, το μεγαλύτερο μερίδιο (20,9%) καταγράφηκε σε στερεά, υγρά και αέρια καύσιμα και συναφή προϊόντα άνθρακα, (ξυλάνθρακα, λιγνίτη, βενζίνη, πετρέλαιο εσωτερικής καύσης, κλπ), και ακολούθως από πωλήσεις φαρμακευτικών προϊόντων (11,5%) και από την πώληση προϊόντων ζαχαροπλαστικής (11,2%). Ο κύκλος εργασιών των προϊόντων καπνού, του κρέατος και των προϊόντων με βάση το κρέας, τα γαλακτοκομικά προϊόντα, τα αυγά, τα βρώσιμα έλαια και τα λίπη, τα ποτά και τα φρούτα και τα λαχανικά αντιπροσωπεύουν όλα μαζί το 25,1% του συνολικού κύκλου εργασιών χονδρικής, εκτός από τα αυτοκίνητα και τις μοτοσικλέτες.

Ο κύκλος εργασιών από το τμήμα διανομής αυτοκινήτων οχημάτων συμμετέχει με 4,5% στο συνολικό χονδρικό εμπόριο, ενώ εντός αυτού του τμήματος, ο κύκλος εργασιών από αυτοκίνητα και ελαφρά αυτοκίνητα (νέα και μεταχειρισμένα) συμμετέχει με ποσοστό 49,9% και ο κύκλος εργασιών από την πώληση εξαρτημάτων αυτοκινήτων και ανταλλακτικών (ελαστικά, εξαρτήματα και αξεσουάρ) συμμετέχει με ποσοστό 42,5%. Ο κύκλος εργασιών λιανικής ανά ομάδα προϊόντων το 2017 ήταν 267.327.856 χιλιάδες δηνάρια.

Στα πλαίσια του κλάδου λιανικού εμπορίου, εκτός από τα αυτοκίνητα και τις μοτοσικλέτες, όπου πραγματοποιήθηκε το 95,1% του κύκλου εργασιών στο σύνολο του λιανικού εμπορίου, το μεγαλύτερο μερίδιο του κύκλου εργασιών (14,6%) καταγράφηκε στην πώληση καυσίμων κίνησης, την πώληση φαρμακευτικών προϊόντων (φάρμακα: φαρμακευτικά προϊόντα και παρασκευάσματα - βιταμίνες, αντιβιοτικά, ορούς και εμβόλια - μόνο για ανθρώπινη χρήση) 6,3%, γαλακτοκομικά προϊόντα (4,6%), - ειδικευμένα καταστήματα (4,2%) και κύκλος εργασιών λιανικού εμπορίου αλκοολούχων ποτών (4,0%).

Ο κύκλος εργασιών από μηχανοκίνητα οχήματα, μοτοσικλέτες και ανταλλακτικά συμμετέχει με ποσοστό 4,9% στο συνολικό κύκλο εργασιών του λιανικού εμπορίου, όπου ο μεγαλύτερος κύκλος εργασιών πραγματοποιήθηκε στην πώληση εξαρτημάτων και εξαρτημάτων αυτοκινήτων σε ειδικευμένα καταστήματα (43,2%) και στην πώληση (νέα) στα εξειδικευμένα καταστήματα (42,7%).

Ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο σύμφωνα με τις περιφέρειες ήταν υψηλότερος στην περιοχή των Σκοπίων (54,9%), ενώ ο μικρότερος κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο πραγματοποιήθηκε στη Νοτιοανατολική περιοχή της χώρας (5,2%).

Ο μεγαλύτερος αριθμός καταστημάτων στο λιανικό εμπόριο είναι στην περιοχή των Σκοπίων, δηλ. το 31,3% του συνολικού αριθμού καταστημάτων, ενώ ο μικρότερος αριθμός καταστημάτων είναι στην Ανατολική Περιφέρεια της χώρας (8,4%).

-Ποσοστό πληθωρισμού στην πΓΔΜ (Δεκ. 2018)

Ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού της πΓΔΜ μειώθηκε σε 0,9% τον Δεκέμβριο του 2018, από το 1,2% τον προηγούμενο μήνα, κυρίως λόγω της απότομης μείωσης του κόστους μεταφορών (-0,7% έναντι 4,7% το Νοέμβριο). Επιπλέον, οι τιμές αυξήθηκαν με βραδύτερο ρυθμό τόσο για κατοικίες, όσο και για επιχειρήσεις κοινής ωφελείας (0,1% έναντι 0,2% το Νοέμβριο) και εστιατόρια και ξενοδοχεία (2,4% έναντι 2,5%). Από την άλλη πλευρά, ο πληθωρισμός αυξήθηκε για τα τρόφιμα και τα μη αλκοολούχα ποτά (0,6% έναντι 0,5%), τα είδη ένδυσης και υποδημάτων (1,1% έναντι 0,1%) και την επίπλωση, τον οικιακό εξοπλισμό και τη συνήθη συντήρηση του σπιτιού (1% έναντι 0,2%). Σε μηνιαία βάση, οι τιμές καταναλωτή μειώθηκαν κατά 0,2% τον Δεκέμβριο 2018. Ο ρυθμός πληθωρισμού στη πΓΔΜ ήταν κατά μέσο όρο 1,74% από το 2006 έως το 2018, φθάνοντας στο υψηλότερο ποσοστό 9,90% τον Ιούνιο του 2008 και ρεκόρ χαμηλό -2,10% το Δεκέμβριο του 2009. Στην πΓΔΜ, η πιο σημαντική κατηγορία του δείκτη τιμών καταναλωτή είναι τα τρόφιμα και τα μη αλκοολούχα ποτά (40,9% του συνολικού βάρους). Σημαντικές κατηγορίες είναι επίσης η Στέγαση και οι Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 13,8%. Ακολουθούν οι Μεταφορές 7,9%, τα Ενδύματα και υποδήματα με 7%, τα Εστιατόρια και Ξενοδοχεία 5,5% και τα Έπιπλα, Οικιακά Αγαθά και Συντήρηση με 5,4%. Τέλος, οι κατηγορίες που αντιπροσωπεύουν το υπόλοιπο 19,5% του συνολικού βάρους είναι οι ακόλουθες: Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες, Αλκοολούχα ποτά και καπνός, Υγεία, Επικοινωνία, Αναψυχή, Πολιτισμός και Εκπαίδευση.

-Παγκόσμια τράπεζα: 2,9% οικονομική ανάπτυξη για την πΓΔΜ, το 2019

Η τελευταία έκθεση "Global Economic Prospect" της Παγκόσμιας Τράπεζας, η οποία δημοσιεύθηκε πρόσφατα, προβλέπει ότι η ανάπτυξη της οικονομίας της πΓΔΜ θα κινηθεί στο 2,9% το 2019, παρουσιάζοντας βελτίωση σε σύγκριση με το 2,5% του 2018.

Σύμφωνα με την έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της πΓΔΜ θα αυξηθεί κατά 3,2% το 2020 και 3,3% το 2021.

Η ανάπτυξη της πΓΔΜ κατά 2,5% το 2018 ανέκαμψε καθώς ο σχηματισμός της νέας κυβέρνησης έληξε μια παρατεταμένη πολιτική κρίση και βελτιώθηκε το κλίμα των επενδύσεων.

Εν τω μεταξύ, σε περιφερειακό επίπεδο, σύμφωνα με την έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας, η μεγαλύτερη ανάπτυξη της οικονομίας για το 2019 προβλέπεται να καταγραφεί στο Κοσσυφοπέδιο με αύξηση 4,5%, στη Σερβία με 3,5%, και στην Αλβανία με 3,6%.

-Οι δείκτες φτώχειας του Laeken το 2017 για την πΓΔΜ - τελικά δεδομένα -

Η Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της πΓΔΜ, με βάση την έρευνα για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης που εκτελείται σύμφωνα με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπολογίζει τους δείκτες Laeken για τη φτώχεια για το 2017. Η πηγή υπολογισμού της φτώχειας είναι τα εισοδήματα και το όριο της φτώχειας ορίζεται στο 60% του μέσου ισοδύναμου εισοδήματος. Σύμφωνα με τα στοιχεία, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας στη πΓΔΜ το 2017 ήταν 22,2%. Σύμφωνα με την ανάλυση των τύπων νοικοκυριών, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας σε νοικοκυριά δύο ενηλίκων με δύο εξαρτώμενα παιδιά το 2017 ήταν 20,0%. Σύμφωνα με το πιο συχνό καθεστώς δραστηριότητας, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας για τους απασχολούμενους ήταν 9,0%, ενώ για τους συνταξιούχους ήταν 7,7%. Ο συντελεστής Gini (μέτρο ανισότητας διανομής εισοδήματος) ήταν 32,5%.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Οικονομικές Σχέσεις πΓΔΜ - Βουλγαρία: Πρώτο Επιχειρηματικό forum (στα Σκόπια, 17 Ιανουαρίου τ.τ.) / Σχέδιο δημιουργίας κοινού σημείου ελέγχων σε σύνορα πΓΔΜ - Βουλγαρίας / Άνοιγμα βουλγαρικού Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στα Σκόπια / Ανακοίνωση σύγκλησης πρώτης Μεικτής Επιτροπής διμερούς συνεργασίας τον Μάρτιο τ.έ.

Στις 17 Ιανουαρίου τ.ε. διοργανώθηκε, στα Σκόπια, το πρώτο επιχειρηματικό forum πΓΔΜ – Βουλγαρίας, το οποίο αποτέλεσε κοινή πρωτοβουλία του αρμόδιου για την οικονομία Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. Κ. Angjushev και του Αντιπροέδρου της βουλγαρικής Κυβέρνησης, κ. Τ. Donchev. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Γραφείου του Αντιπροέδρου κ. Angjushev, οι αξιωματούχοι των δύο χωρών που συμμετείχαν στο forum (το οποίο συγκέντρωσε περίπου 120 επιχειρήσεις), κατέληξαν στο κοινό συμπέρασμα ότι μετά την υπογραφή της διμερούς Συμφωνίας Φιλίας, Καλής Γειτονίας και Συνεργασίας (την 1η Αυγούστου 2017) οι οικονομικές και εμπορικές σχέσεις πΓΔΜ – Βουλγαρίας έχουν ενισχυθεί, καθώς και ότι υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες περαιτέρω βελτίωσης της οικονομικής συνεργασίας. Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της πΓΔΜ σημείωσε ότι η Συμφωνία του Αυγούστου του 2017 εξασφάλισε την απαραίτητη πολιτική σταθερότητα για την ενίσχυση των οικονομικών σχέσεων πΓΔΜ - Βουλγαρίας. Προσέθεσε, δε, ότι η θετική πορεία των εμπορικών σχέσεων, μετά την υπογραφή της Συμφωνίας, επιβεβαιώνει ότι οι οικονομίες των δύο χωρών άρχισαν να συνεργάζονται στενότερα. Ο Αντιπρόεδρος της βουλγαρικής Κυβέρνησης ανέφερε ότι οι κρατικοί θεσμοί θα συμβάλουν στην περαιτέρω ενίσχυση των οικονομικών δεσμών πΓΔΜ - Βουλγαρίας μέσα από συγκεκριμένα μέτρα, όπως η δημιουργία κοινού σημείου ελέγχων στα σύνορα των δύο χωρών, κάτι το οποίο, όπως διευκρίνισε, επιτρέπεται από τη νομοθεσία της ΕΕ. Ο κ. Donchev αναφέρθηκε, επίσης, στη σιδηροδρομική σύνδεση πΓΔΜ - Βουλγαρίας, ενημερώνοντας ότι η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών στη Βουλγαρία τοποθετείται χρονικά εντός του 2021. Σημείωσε, δε, ότι η συνεργασία των δύο χωρών περιλαμβάνει επιπλέον την ενεργειακή, ψηφιακή και τηλεπικοινωνιακή σύνδεση. Ο εδώ Υφυπουργός Οικονομίας, κ. Κ. Naumov ανακοίνωσε, στο πλαίσιο των εργασιών του forum, ότι η πΓΔΜ θα φιλοξενήσει, τη δεύτερη εβδομάδα του Μαρτίου τ.έ., την πρώτη Μεικτή Επιτροπή Συνεργασίας πΓΔΜ – Βουλγαρίας. Στην Επιτροπή αναμένεται να συμμετάσχουν επτά Υπουργεία και να καλυφθεί ένα ευρύ φάσμα θεμάτων διμερούς συνεργασίας, με έμφαση στην οικονομία. Από πλευράς του, ο Βούλγαρος ομόλογός του, κ. Α. Manolev ενημέρωσε για το άνοιγμα βουλγαρικού Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στα Σκόπια, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι θα αποτελέσει ένα ακόμα εργαλείο για την αύξηση των διμερών οικονομικών και επιχειρηματικών επαφών.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-93^η θέση η πΓΔΜ μεταξύ των 180 χωρών στην ετήσια έκθεση της Διεθνούς Διαφάνειας

Σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση Διεθνούς Διαφάνειας (Transparency International Report), η πΓΔΜ εξακολουθεί να θεωρείται διεφθαρμένη χώρα με υβριδικό καθεστώς. Η ετήσια έκθεση της Διεθνούς Διαφάνειας κατατάσσει τη πΓΔΜ στην 93^η θέση μεταξύ 180 χωρών. Οι πλησιέστεροι γείτονές της στην κατάταξη είναι το Κοσσυφοπέδιο, η Μογγολία και ο Παναμάς. Η απόκτηση δύο ακόμη βαθμών και η αύξηση 14 σημείων σε σχέση με την προηγούμενη κατάταξη είναι αποτέλεσμα της εργασίας του SPO και της συμμετοχής του αστικού τμήμα στην ανάπτυξη πολιτικών.

-Ζημία ύψους 150 εκατ. ευρώ στην βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα θα προκαλέσει η απόφαση της ΕΕ για την επιβολή ποσοστώσεων στις εισαγωγές

Οι αντιπρόσωποι της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα ζητούν βοήθεια από την Κυβέρνηση της πΓΔΜ για τον περιορισμό των αναπόφευκτων ζημιών, μετά την εφαρμογή της απόφαση της ΕΕ και την έναρξη των ευρωπαϊκών ποσοστώσεων εισαγωγής χάλυβα, τον επόμενο μήνα. Η πΓΔΜ δεν κατάφερε να διασφαλίσει ότι η χώρα θα εξαιρεθεί από το εν λόγω μέτρο της ΕΕ. Τα εν λόγω προστατευτικά μέτρα στοχεύουν στην προστασία της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ από τον αθέμιτο ανταγωνισμό, μετά τους δασμών που εισήγαγαν οι Ηνωμένες Πολιτείες στην ΕΕ. Εκπρόσωποι της Ένωσης Βιομηχανίας Χάλυβα δήλωσαν ότι έχουν ήδη υποβάλει αιτήματα στήριξης προς την Κυβέρνηση για να ξεπεραστούν τα προβλήματα. Ο Πρόεδρος του

Συνδέσμου Βιομηχανίας Χάλυβα του Οικονομικού Επιμελητηρίου κ. Mitko Kocovski δήλωσε ότι οι άμεσες ζημιές στις εταιρείες εκτιμώνται σε 150 ευρώ εκατ., αλλά θα υπάρξουν έμμεσες ζημιές σε ολόκληρο την οικονομία της πΓΔΜ. Σύμφωνα με τον κ. Kochovski, τα εργοστάσια θα συνεχίσουν να εργάζονται αλλά εκτιμάται ότι θα αναγκαστούν να μειώσουν την παραγωγή τους. Προς το παρόν, δεν προβλέπεται να υπάρξουν απολύσεις, δεδομένης της υποστελέχωσης των βιομηχανικών μονάδων και της ανεπάρκειας των στελεχών. Σημειώνεται ότι το περίπου το 60% με 70% των προϊόντων από τη χαλυβουργία της πΓΔΜ πωλείται στις χώρες της ΕΕ. Τα εμπόδια εισαγωγής χάλυβα που η ΕΕ εισάγει ως απάντηση στην επιβολή των τιμολογίων στις εισερχόμενες εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου στις ΗΠΑ θα παραμείνουν σε ισχύ κατά τα επόμενα τρία χρόνια.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-83,7% των πολιτών θα μετανάστευαν από την πΓΔΜ εάν τους δινόταν η ευκαιρία

Από δημοσκόπηση που διεξήχθη στην πύλη Fakulteti.mk προκύπτει ότι, το 83,7% των ανθρώπων που συμμετείχαν θα εγκατέλειπαν την πΓΔΜ εάν τους δινόταν η ευκαιρία. Η δημοσκόπηση ήταν ανοικτή για δύο εβδομάδες και η ερώτηση απαντήθηκε ανώνυμα από 1.474 αναγνώστες. Η πύλη έλαβε διαφορετικές απαντήσεις από τους αναγνώστες για τη χώρα στην οποία θα είχαν ήθελαν να μετακινηθούν και οι επικρατέστερες χώρες ήταν η Γερμανία, η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Γαλλία, οι Κάτω Χώρες, η Δανία, η Αυστρία ή έλαβαν απαντήσεις όπως "Οπουδήποτε άλλου", "Μακριά από εδώ", "Σε μια χώρα όπου υπάρχει ένα κανονικό σύστημα υγείας και εκπαίδευσης". Στην ερώτηση που αφορούσε στους λόγους μετανάστευσης απάντησαν οι 1.054 αναγνώστες και η πιο συχνή απάντηση ήταν "ψάχνοντας μια καλύτερη ζωή". Χαρακτηριστικές είναι οι απαντήσεις που αναφέρονται στην δυσλειτουργία των κρατικών ιδρυμάτων, τα προβλήματα διαφθοράς, δωροδοκίας και νεποτισμού, στην έλλειψη αξιοκρατίας, στην κατάχρηση των καθηκόντων και υποχρεώσεων που έχουν χορηγηθεί από το κράτος, καθώς και η κακή υποδομή, κακή οργάνωση σε όλα τα θεσμικά όργανα, με ειδικότερες αναφορές για τη δυσλειτουργία της δικαστικής εξουσίας, της αστυνομίας, του εκπαιδευτικού συστήματος και του συστήματος υγείας.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου στα Σκόπια (28 Μαρτίου – 1 Απριλίου 2019)

Το Art Cinema Skorje και το Kino Nova διοργανώνουν, στα Σκόπια, από την 28η Μαρτίου έως τη 1η Απριλίου τ.ε., Φεστιβάλ Νέου Ελληνικού Κινηματογράφου, κατά τη διάρκεια του οποίου θα προβληθούν ελληνικές ταινίες μικρού και μεγάλου μήκους. Φιλοδοξία του εν λόγω Φεστιβάλ είναι να παρουσιάσει το νέο κύμα του σύγχρονου ελληνικού κινηματογράφου, όπως έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και αναγνωρίζεται διεθνώς ως μοναδικό. Οι προβολές θα πραγματοποιηθούν στους κινηματογράφους Cinema Millennium (εμπορικό κέντρο GTC) και Cinema Culture/KINO Cultura. Παράλληλα με το Φεστιβάλ διοργανώνεται ελληνική μουσική βραδιά η οποία θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα/εστιατόριο του MKC (Youth Cultural Center- Skorje), με θέμα τον ελληνικό κινηματογράφο και με προσκεκλημένο τον γνωστό Έλληνα τραγουδοποιό Φοίβο Δεληβοριά.

-Επιχειρηματικές Ημερίδες για την ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών στα Βαλκάνια σε Θεσσαλονίκη & Αθήνα από τον Enterprise Greece, σε συνεργασία με το ΥΠΕΞ και το ΕΒΕΘ και με τη συμμετοχή στελεχών των Γραφείων ΟΕΥ στην περιοχή των Βαλκανίων (04 & 05 Φεβρουαρίου 2019)

Στις 4 και 5 Φεβρουαρίου τ.ε., πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα, ενημερωτικές επιχειρηματικές ημερίδες, τις οποίες διοργάνωσαν το Enterprise Greece, σε συνεργασία με το ΥΠΕΞ και τη Β8 Δ/ση, με την υποστήριξη του ΕΒΕΘ. Οι εν λόγω εκδηλώσεις συγκέντρωσαν έντονο ενδιαφέρον επιχειρήσεων από διάφορους κλάδους της οικονομίας. Την ημερίδα στην Θεσσαλονίκη χαιρέτισαν ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας ΔΟΣ & ΑΣ κ. Νικόλαος Εξαδάκτυλος και ο Αντιπρόεδρος του ΕΒΕΘ κ. Μανώλης Βλαχογιάννης. Αντίστοιχα, στην ημερίδα της Αθήνα χαιρετισμό απεύθυνε ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Enterprise Greece κ. Γρηγόρης Στεργιούλης. Στελέχη των Γραφείων ΟΕΥ που υπηρετούν στις γειτονικές χώρες παρουσίασαν τις αγορές της Αλβανίας, της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης, της

Βουλγαρίας, της πΓΔΜ, της Ρουμανίας και της Σερβίας. Οι ομιλητές αναφέρθηκαν, ειδικότερα, στις προοπτικές και τις ευκαιρίες, καθώς και στα προβλήματα και τις δυσκολίες που ενδέχεται να εμφανιστούν κατά την δραστηριοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων στις εν λόγω Βαλκανικές χώρες, τόσο από εμπορικής, όσο και από επενδυτικής πλευράς. Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν για τη στήριξη που μπορούν να λάβουν από τα κατά τόπους Γραφεία ΟΕΥ των ελληνικών Αρχών στα Βαλκάνια, καθώς και για τις δράσεις που μπορούν να συνδιοργανωθούν με διάφορους φορείς, με σκοπό την προώθηση της ελληνικής επιχειρηματικότητας στην περιοχή των Βαλκανίων. Στο δεύτερο σκέλος των ημερίδων είχαν προγραμματιστεί επιμέρους συναντήσεις των στελεχών των Γραφείων ΟΕΥ με ελληνικές επιχειρήσεις (G2B), στις οποίες δόθηκε η ευκαιρία να διατυπώσουν εξειδικευμένα ερωτήματα προς τα στελέχη ΟΕΥ και να συλλέξουν περισσότερες πληροφορίες για τις αγορές που τις ενδιαφέρουν. Αντίστοιχες εκδηλώσεις ενδέχεται να πραγματοποιηθούν και σε άλλες περιοχές της Ελλάδος, ενδεχομένως και σε συνεργασία με τοπικά επιμελητήρια, αναλόγως το ενδιαφέρον που υπάρχει από τις επιχειρήσεις.

Η Προϊσταμένη

Παγόνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄